

[Himmelstrup.]

hidtil havde været udtrykt i de Cirkulærer, Nationalbanken havde tilstillet Bankerne under det System, vi havde før Loven af 30. Januar 1932. Det er Retningslinier og Formaal, som gentages i senere Forsyvelser af denne Lov, og som endog udvidedes ved Loven af 6. December 1932, hvor det jo fastlagdes, at man skulde træffe de importregulerende Bestemmelser ikke alene for at fremme de handelspolitiske Formaal, men ogsaa for at fremme valutamæssige Formaal. Og nu ligger det i Sagens Natur, at naar en Lov indeholder saadanne Bestemmelser, og man i Virkeligheden overlader Fortolkningen af den til en saa fortolkningsstærk Minister som den nuværende højtærede Handelsminister, ja, saa kan der komme mærkelige Ting ud deraf. Den højtærede Minister har fortolket Loven saaledes, at Hensynet til Opretholdelse af de produktive Virksomheder i Virkeligheden gjaldt Beskæftigelsens Omfang, et Formaal, som dermed var skudt ind i selve Loven, og som jo medførte, at man for at øge Beskæftigelsen ogsaa øgede Beskyttelsen, det vil sige, at man under Valutareguleringen saa vidt muligt holdt Færdigvarer ude; alt hvad der paa nogen Maade kunde laves herhjemme, det skulde man overlade til den danske Produktion at lave.

Der er ingen som helst Tvivl om, at der ved denne Fortolkning og ved denne Administration af Loven i Virkeligheden er skabt en meget stor Beskyttelse for den danske Industri, og det valutamæssige Hensyn, som altsaa er skudt ind i Loven af December 1932, har jo efter den højtærede Handelsministers Opfattelse krævet en Nedsættelse af Importen til det Niveau, som blev angivet ved Størrelsen af de forhaandenværende udenlandske Betalingsmidler. Det vil altsaa sige, at man nu i Virkeligheden forfølger tre Formaal med den nuværende Valutalovgivning i Administrationen af den. Man har tre Retningslinier, som man skal følge, man har det handelspolitiske, man har det beskæftigelsesmæssige, og man har det valutamæssige. Men her er det altsaa, at man efter vor Opfattelse er gaaet alt for vidt. Vi mener, at disse tre Retningslinier modvirker hinanden, de kan ikke, som det hedder, rummes udi een Sæk. Det er umuligt, at dette vedblivende kan opretholdes, for disse tre Formaal kan i Virkeligheden ikke forfølges samtidig. Saadan som Situationen ligger, vil Udlandet væsentlig sælge os deres industrielle Færdigvarer til Gengæld for at aftage vor Eksport, og det handelspolitiske Hensyn kræver derfor,

at der virkelig finder en Import Sted af færdige Varer, medens det beskæftigelsesmæssige Hensyn kræver det modsatte.

Vi tror, at Tidspunktet nu er kommet, da det er nødvendigt at gøre sit Valg, det er i Virkeligheden ikke muligt — det er der et gammelt Ord, der siger — at tjene to Herre, end sige tre, end ikke en saa dygtig Mand som den højtærede Handelsminister er i Stand dertil. Vi tror, det bliver vanskeligere og vanskeligere at fyldestgøre disse tre Formaal, jo længere Tid der gaar, og derfor vil vore Bestræbelser under den kommende Udvalgsforhandling gaa ud paa at skyde det handelspolitiske Formaal, det, som var det oprindelige, i Forgrunden. Vi tror, at vi ogsaa derigennem i Virkeligheden vil tjene Samfundshensynene, for det er vor Opfattelse, at det er af største Betydning under de nuværende Forhold, at vi faar en saa stor Eksport som overhovedet muligt, at vi tjener saa meget ind udefra som overhovedet muligt. Vi bliver nødt til at skyde beskæftigelsesmæssige og valutamæssige Formaal i Baggrunden til Fordel for de handelspolitiske, og navnlig da, fordi vi i den nærmeste Tid staar over for Forhandlinger med en Række fremmede Lande om Placering af visse Dele af vor Eksport.

Det er jo blevet sagt, og jeg er ogsaa paa det rene med, at det vil blive fremhævet igen, at hvis man udskyder af selve Valutaloven det valutamæssige Formaal med Importreguleringen, vil det kunne faa visse katastrofale valutamæssige Virkninger. Jeg maa sige, jeg tror slet ikke paa dette. I Sverige kender man f. Eks. ikke et Importreguleringsystem til at holde den svenske Valuta oppe, saadan som man har det her i Danmark, man kender det heller ikke i Norge, og Valutaforholdene har ikke formet sig vanskeligere i Sverige og Norge end hos os. Det, der kræves — det maa man være klar paa, naar man ved Importreguleringen forlader Valutahensynet —, er naturligvis en vis Centralisering af Valutahandelen. Men den har vi i Virkeligheden i dette Øjeblik. Vi har jo endnu efter Bekendtgørelsen af 1. Februar 1932 Forpligtelse til at hjemtage udenlandsk Valuta. Vi har ganske vist ikke Afleveringspligt, den blev ophævet i August 1932, men de Bestemmelser, som fandtes i den førnævnte Bekendtgørelse om, at Omdannelse af udenlandske Betalingsmidler til danske Kroner skal ske gennem Nationalbanken eller gennem de Veksellerere og Banker, som er bemyndigede dertil, og til Betaling efter Dagens Børskurs, er jo, saa vidt jeg ved i det mindste, opretholdt den Dag i Dag. Vi har